

# KURA IR TAVA VĪZIJA LATVIJAS NĀKOTNEI?

## ZIEMEĻVALSTS

Šī valsts ir sociāli atbildīga un zaļa. Nodokļi ir augstāki, ļaujot nodrošināt kvalitatīvu izglītību, pieejamāku veselības aprūpi, sakārtotāku sabiedrisko transportu.

**Šāda Latvija patiktu** cilvēkiem, kuriem svarīgs sociālais taisnīgums, augsta publisko pakalpojumu kvalitāte, drošības sajūta un atbildīga attieksme pret vidi.

**Tā var šķist neērta** tiem, kuri vēlas zemākus nodokļus, mazāku valsts lomu un lielāku paļaušanos uz pašu cilvēku vai tirgu.

**Galvenais risks** – smagnēja, dārga un noteikumu pilna valsts, kas ar labiem nodomiem var sākt pārāk daudz izlemt cilvēku vietā.

## SARUNU UN SADARBĪBAS VALSTS

Šī Latvija virzās uz priekšu lēni, caur sarunām, kompromisiem, koalīcijām, ekspertu un sabiedrības iesaisti un pašvaldību līdzdalību. Tajā reti sastopami strauji pavērsieni, tās priekšrocība ir stabilitāte, jo neviena puse nevar pilnībā pārņemt valsti savās rokās.

**Šāda Latvija patiktu** cilvēkiem, kuri novērtē demokrātisku procesu, institūciju un sabiedrības iesaisti, dažādu interešu līdzsvarošanu.

**Tā var kaitināt** tos, kuri grib ātru rīcību, redzamus lēmumus un līderi, kurš bez garām diskusijām “paņem un izdara”.

**Galvenais risks** – stagnācija, vilcināšanās un sajūta, ka visi visu apspriež, bet reālas pārmaiņas notiek pārāk lēni.

## DIGITĀLĀ SĒTA

Šī Latvija ir ātra un digitāla, vienlaikus saglabājot vietējo mērogu un piederības sajūtu. Dokumenti, nodokļi, ārsta pieraksti un daudzi valsts pakalpojumi notiek tiešsaistē. Daudzi jautājumi tiek risināti ar mākslīgā intelekta palīdzību.

**Šāda Latvija patiktu** tiem, kuri vēlas efektivitāti, vienkāršas sistēmas, modernu valsti un iespēju ikdienas lietas atrisināt ātri.

**Tā var būt neērta** cilvēkiem, kuri trūkst digitālo prasmju, kuri neuzticas datu izmantošanai vai kuriem ir svarīgs cilvēcisgs kontakts klātienē.

**Galvenais risks** – mākslīgā intelekta algoritmu un informācijas uzticamība un digitālā plaisa, kur valsts ar dažādiem riskiem kļūst ērta tiem, kuri tiek līdzī, bet atsvešināta tiem, kuriem vajadzīgs cilvēka atbalsts.

## SKAĻĀ TRIBĪNE

Šajā Latvijā politika kļūst asa, emocionāla un ļoti redzama. Līderi runā tieši, nosauc pašu definētus vainīgos un sola beidzot “iztīrīt sistēmu”, kas daļai sabiedrības rada sajūtu, ka kāds beidzot pasaka to, ko citi noklusē.

**Šāda Latvija patiktu** cilvēkiem, kuri jūtas nedzirdēti, dusmīgi, pievilti un noguruši no lēnas politikas.

**Tā var nepatikt** tiem, kuri vēlas izsvērtu, faktos balstītu un institucionāli stabilu pārvaldību.

**Galvenais risks** – skaļums aizstāj saturu, politiskie pretinieki kļūst par ienaidniekiem un valsts attīstība pazūd nepārtrauktā konfliktā.

## VĒRTĪBU CIETOKSNIS

Šī Latvija iestājas par savu ģimenes izpratni, tradīcijām, nacionālo identitāti un kopīgu priekšstatu par pareizu dzīvi. Skolas, kultūra un publiskā telpa tiek izmantotas, lai nostiprinātu vienotu vērtību rāmi un skaidru izpratni par to, kādam jābūt labam pilsonim.

**Šāda Latvija patiktu** cilvēkiem, kuri grib skaidras robežas, morālu noteiktību un sajūtu, ka valsts aizsargā viņiem svarīgās vērtības.

**Tā var būt neērta** cilvēkiem ar atšķirīgu dzīvesveidu, liberālākiem uzskatiem vai vēlmi, lai valsts mazāk iejaucas privātajā telpā.

**Galvenais risks** – tikai “pareizais” ir “pareizs” un “citālais” tiek izstumts vai, labākajā gadījumā, paciests, nevis patiesi pieņemts.

## VADĪTAIS MIERS

Šī Latvija sola klusāku publisko telpu, mazāk skandālu, mazāk strīdu un vairāk paredzamības. Cilvēki jūt, ka kāds stingri tur valsts stūri un neļauj situācijai izslidēt no rokām.

**Šāda Latvija patiktu** tiem, kuri ir noguruši no konfliktiem, politiska trokšņa un nedrošības sajūtas.

**Tā var nepatikt** cilvēkiem, kuriem ir svarīga asa kritika, protesti, atklāta varas apstrīdēšanas iespēja un plaša publiskā diskusija.

**Galvenais risks** – klusums, kas pāraug pašcenzūrā, slēptā kontrolē, un sabiedrība, kurā cilvēki sāk uzmanīties, ko drīkst teikt skaļi.

## PAKLAUSĪBAS VALSTS

Šajā Latvijā kopīgais mērķis ir svarīgāks par indivīda brīvību. Disciplīna, lojalitāte, pienākums un gatavība pakārtot privāto dzīvi valstij kļūst par pamatvērtībām.

**Šāda Latvija patiktu** tiem, kuri indivīdu un viņa brīvības neuzskata par īpaši būtiskām un domā, ka sabiedrība ir stipra tad, ja cilvēki pakļaujas vienotam mērķim un neapšaubā kopējo virzienu.

**Tā būtu neērta** cilvēkiem, kuri vēlas brīvu pašizpausmi, privātumu, spontanitāti un tiesības atšķirties.

**Galvenais risks** – indivīda lomas samazināšana līdz sistēmas daļai un iespējama brīvības sarūkšana līdz minimumam.

## VAIRĀKU ĀTRUMU LATVIJA

Šajā Latvijā izaugsme koncentrējas tur, kur tā notiek visātrāk. Rīga, Pierīga un lielās pilsētas kļūst par ekonomikas dzinējiem, bet daļa reģionu attīstībai netiek līdzī un pamazām zaudē skolas, transportu, darbavietas un nākotnes sajūtu.

**Šāda Latvija patiktu** ambicioziem, mobiliem cilvēkiem un tiem, kuri dzīvo vai strādā izaugsmes centros.

**Tā var būt sāpīga** cilvēkiem reģionos un tiem, kuriem rūp ilgtspējīga un sabalansēta attīstība, kā arī tiem, kuri jūt, ka viņu dzīvesvieta paliek arvien tālāk no attīstības iespējām.

**Galvenais risks** – vairākas Latvijas vienas valsts iekšienē, kur dzīvesvieta nosaka iespējas, pakalpojumus un dzīves kvalitāti.

## ELASTĪGAIS TILTS

Šī Latvija sevi redz kā mazu, izveicīgu un pragmatisku valsti sarežģītā pasaulē. Tā cenšas nezaudēt iespējas, slēdz darījumus, manevrē starp dažādiem spēkiem un ne vienmēr īsteno morāli tīru politiku.

**Šāda Latvija patiktu** cilvēkiem, kuri uzskata, ka starptautiskajā politikā reti ir ideālas izvēles, mazai valstij ir iespējas un ir jāprot manevrēt.

**Tā var nepatikt** tiem, kuriem ir svarīgas stingras morālās robežas, skaidra starptautiska stāja un uzticami sabiedrotie.

**Galvenais risks** – tas, ka elastība pārvēršas bezprincipialitātē un valsts zaudē gan sabiedroto, gan savu pilsoņu uzticību.

## TAUTAS POGA

Šajā Latvijā svarīgus lēmumus biežāk pieņem paši pilsoņi. Referendumi, vietējie balsojumi un tieša līdzdalība kļūst par ikdienas politikas instrumentiem.

**Šāda Latvija patiktu** cilvēkiem, kuri neuzticas partijām, ministrijām un aizklātām sarunām, bet valstī grib lielāku tiešo ietekmi.

**Tā var nepatikt** tiem, kuri uzskata, ka sarežģīti jautājumi prasa ekspertus, laiku, kompromisus un pārstāvniecisku politiku.

**Galvenais risks** – politisks nogurums, vienkāršu saukļu ietekme un iespēja sabiedrību viegli uzkurināt pirms katra lielā balsojuma.

## ZELTA KARTE

Šajā Latvijā visiem tiek nodrošinātas pamatvajadzības, bet augstāka dzīves kvalitāte ir pieejama tikai konkrēta līmeņa cilvēkiem. Ir parasta skola un labāka skola, parasts ārsts un ātrāks ārsts, pamata drošība un kvalitatīvāka drošība tiem, kuri var samaksāt.

**Šāda Latvija patiktu** cilvēkiem, kuri tic personīgai atbildībai, tiesībām par savu naudu nopirkt labāku dzīvi.

**Tā var nepatikt** tiem, kuriem šķiet pazemojošs šāds iespēju dalījums, jo izglītībai, veselībai un drošībai jābūt līdzvērtīgi pieejamai visiem.

**Galvenais risks** – dziļa noslāņošanās un sabiedrība, kur cilvēki sāk dzīvot arvien atšķirīgākās realitātēs.

## PIEMINEKĻU REPUBLIKA

Šajā Latvijā vēsture, valoda, simboli un nacionālā atmiņa kļūst par politikas centru. Valsts daudz domā par pieminekļiem, atmiņas vietām, vēstures stāstiem un to, kā sabiedrība saprot savu pagātni.

**Šāda Latvija patiktu** cilvēkiem, kuriem ir svarīga vēsturiskā taisnība, valoda, nacionālā pašcieņa un vienots stāsts par to, kas mēs esam.

**Tā var nepatikt** tiem, kuri grib, lai politika vairāk runā par ekonomiku, tehnoloģijām, demogrāfiju un nākotnes attīstību.

**Galvenais risks** – iestrēgšana pagātnē un atmiņu cīņās, kas aizēno valsts attīstību nākotnē.

## KOPIENU LATVIJA

Šajā Latvijā galvenais spēks ir cilvēku spēja sadarboties savā dzīvesvietā. Uzsvars ir uz pašvaldībām, apkaimēm, vietējām biedrībām, kaimiņu sadarbību un piederības sajūtu.

**Šāda Latvija patiktu** cilvēkiem, kuri vēlas cilvēcisku mērogu, tuvumu un sajūtu, ka lēmumi nav tikai Rīgas vai ministriju rokās.

**Tā var nepatikt** tiem, kuri grib vienādus standartus visā valstī un centralizētu jaudu lielu problēmu risināšanai.

**Galvenais risks** – nevienlīdzīga dzīves kvalitāte, „mūsu” un „viņu” pozīcija, netiek ietvertas, pārstāvētas visas iedzīvotāju grupas, nepiepildītas gaidas, vienota mērķa trūkums, nepietiekama pārraudzība.

## PASAULES OSTA

Šī Latvija ir atvērta uzņēmumiem, studentiem, investoriem, speciālistiem, idejām un cilvēkiem no dažādām pasaules malām. Noteikumi ir skaidri, nodokļu vide ir prognozējama, investoriem ir maz pārsteigumu, valsts reputācija balstās uzticamībā.

**Šāda Latvija patiktu** tiem, kuri mīl ceļošanu, biznesu, daudzveidību, stabilu vidi bez pārmērīgas valsts iejaukšanās.

**Tā var nepatikt** cilvēkiem, kuri apzinās arī uzņēmumu sociālo atbildību, kā arī vēlas mierīgāku un mazāk mainīgu Latviju, kuri gaida plašāku sociālo aizsardzību, vienlīdzīgu resursu pārdali.

**Galvenais risks** – dārgāka dzīve, vietējo kopienu izstumšana un sajūta, ka valsts kļūst arvien svešāka pašiem iedzīvotājiem.